M16/MPS201/EE/20160518

वेळ : 3 तास **गुण : 80**

विद्यार्थ्यांसाठी सूचना :

1. एम.ए. पब्लिक सर्व्हिसेसच्या द्वितीय वर्षाचे सर्व पेपर्स दीर्घोत्तरी (निबंधवजा) स्वरूपाचे आहेत.

2. यासाठी उणे गुणपद्धत लागू नाही.

1. भारतीय राज्यघटना जगातील बहुतांश राज्यघटनेंचा मेळ घालून बनविली आहे. स्पष्ट करा. तसेच भारतीय राज्यघटनेतील वेगळेपण स्पष्ट करा. 10

किंवा

केंद्रीय निवडणूक आयोगाचे भारतीय संसदीय लोकशाहीतील कार्य स्पष्ट कार. 2014 लोकसभा निवडणुकीची वैशिष्टे सांगा. 10

2. a) तुम्हाला दिलेल्या भारताच्या नकाशात खालील जागा दाखवा व प्रत्येकी 20 शब्दात त्याची माहिती द्या. 10

   i) कुडानकुलम

   ii) मुझफ्फरनगर

   iii) केदारनाथ

   iv) इंदिरा गांधी कालवा

   v) जैतापूर

   b) भारतातील समाजसुधारकांचे कार्य स्पष्ट करा. 5

किंवा

राष्ट्रीय काँग्रेसच्या मवाळ आणि जहाल नेत्यांची भारतीय स्वातंत्र्यलढ्यातील योगदान स्पष्ट करा. 5

3. a) आर्थिक विकासातील मानवी साधनसंपत्तीचे महत्त्व स्पष्ट करा. 4

किंवा

2012-12 वर्षात रूपयाच्या झालेल्या घसरणीची कारणे सांगा.

b) पुढील प्रश्नांतील तीनपैकी कोणतेही दोन सोडवा. 6

i) ग्रामीण अर्थव्यवस्थेच्या समस्या स्पष्ट करा.

ii) बाराव्या पंचवार्षिक योजनेची वैशिष्ट्ये सांगा.

iii) दक्षिण आशियाई प्रोदेशिक सहकार्य संघटनेचे महत्त्व स्पष्ट करा.

4. पुढील व्यक्ती विषयी थोडक्यात लिहा. (सहापैकी पाच) 10

i) सत्या नाडेला

ii) कोरी अँडरसन

iii) डॉ. अशोक जैन

iv) श्री. भीष्मराज बाम

v) सतीश काळसेकर

vi) खुशवंत सिंग

5. 'पोलर कोड' चा जागतिक राजकारणावरचा परिणाम स्पष्ट करा. 10

किंवा

दक्षिण चीनी समुद्रातील वादाचा भारतीय तेलक्षेत्रावर होणारा परिणाम स्पष्ट करा. 10

6. भारताच्या अणुऊर्जा धोरण व त्याविषयी आंतरराष्ट्रीय संबंध स्पष्ट करा. 10

किंवा

डिसेंबर 2013 मध्ये झालेल्या जागतिक व्यापार परिषदेतील (WTO) भारताची भूमिका स्पष्ट करा. 10

7. बांग्लादेशमधील सध्याची राजकिय परिस्थितीचे विश्लेषण करा. 10

किंवा

दिल्ली मुंबई औद्योगिक कॉरीडोर काय आहे सांगून भारतीय अर्थव्यवस्थेतील त्याचे महत्त्व स्पष्ट करा. 10

8. टीपा लिहा. 5

i) GSLV - D5

ii) स्टेम सेल रिसर्च (मूल पेशी संशोधन)

✦✦✦✦✦✦✦